

Oslo Mynthandel

Auksjon

nr. 62

Lørdag 9. mai 2009, Grand Hotel, Oslo

JOHAN GRØTTUMSBRÅTEN

OSLO
MYNTHANDEL

SKILEGENDEN JOHAN GRØTTUMSBRÅTENS PREMIESAMLING TIL SALGS

Johan Grøttumsbråten tilhører, sammen med Lauritz Bergendahl og Thorleif Haug, den trio av skikonger som la grunnlaget for Norges renommé som en ledende skinasjon. Hans gnistrende innsatsvilje og glimrende skiteknikk både i langrennsporet og hoppbakken førte ham helt til topps i skiverden. Deltagelse i de tre første olympiske vinterleker ga hele 6 olympiske medaljer, i tillegg til utallige seire i inn- og utland.

Johan Grøttumsbråten ble født 24. februar 1899 i Sørkedalen, en bygd som har fostret flere fremragende skiløpere. Familien Grøttumsbråten var intet unntak. Johans far, Peder, vant Kongepokalen i Husebyrennet i 1889 og flere av Johans brødre kunne vise til gode resultater i skiløypa. Johan finner vi på premielistene allerede 10 – 11 år gammel.

I 1917 debuterte Johan i Holmenkollen. Tre år senere, i 1920, kom det store gjennombruddet samme sted. Da ble han nr. 2 både i kombinert og i 50 km-rennet. I 1920 fikk han også sin første internasjonale seier, i IV Nordisk Vinteridrottsfest i Södertelje.

Johan Grøttumsbråten utmerket seg særlig ved sin fremragende skiteknikk. Han behersket alle vanskeligheter i løypene. Det ble i sin tid skrevet om ham at "hadde det vært alminnelig med slalåm i hans tid, er det ikke tvil om at han hadde blitt en alpinist i internasjonalt format". Det er dessuten bemerkelsesverdig at en kombinertekspert også kunne hevde seg så fremragende i 50 km-spolet, noe hans olympiske bronsemedalje og 2. plass i Holmenkollen forteller om.

6 OLYMPISKE MEDALJER

De første olympiske vinterleker fant sted i Chamonix I 1924. Johan Grøttumsbråten deltok både i Chamonix og i de to etterfølgende vinterlekene i St. Moritz i 1928 og i Lake Placid i 1932. Tilsammen tok han hele 6 olympiske medaljer.

Med startnummer 4 gikk han først i sporet under 50 km i Chamonix og måtte brøyte det meste av løypa. Likevel vant han bronseme-

Den norske troppen under inntogsmarsjen i Chamonix 1924

Johan Grøttumsbråten i svevet i Holmenkollen 1925

dalje. I Chamonix ble det også sølv i 18 km og bronsemedalje i kombinert renn.

I de 2. olympiske vinterleker i St. Moritz i 1928 vant han gullmedalje både i 18 km og i kombinert renn. 18 km vant han med nøyaktig to minutters margin til sølvmedaljevinneren.

I langrennet for kombinert var han nærmere fem minutter foran nestemann!

Johan Grøttumsbråten avsluttet sin olympiske karriere i Lake Placid i 1932 med å vinne gullmedalje i kombinert renn, og tok her også en 6. plass i den spesielle 18 km.

181 CHAMONIX et le Mont Blanc en hiver. — ND

Chamonix OL 1924

THULIN THAMS, CHAMONIX 1924

Thulin Thomas tok gull i hopp i Chamonix 1924

St. Moritz OL 1928

3 VERDENSMESTERSKAP

Sin VM-karriere innledet Johan Grøttumsbråten med å vinne gullmedalje i kombinert under svært ekstreme forhold i Lahti i 1926. Her slo han sin skarpeste konkurrent Thorleif Haug med hele 3 minutter i langrennet. I Lahti tok han også en 4. plass i hopp.

Under verdensmesterskapet i Oberhof i 1931 gjentok han bedriften fra St. Moritz med å vinne 2 gullmedaljer, både i spesiallangrennet og i kombinertrenn. I det kombinerte rennet var seiersmarginen på nøyaktig 20 poeng! I hopp ble det imidlertid bare 13. plass det året.

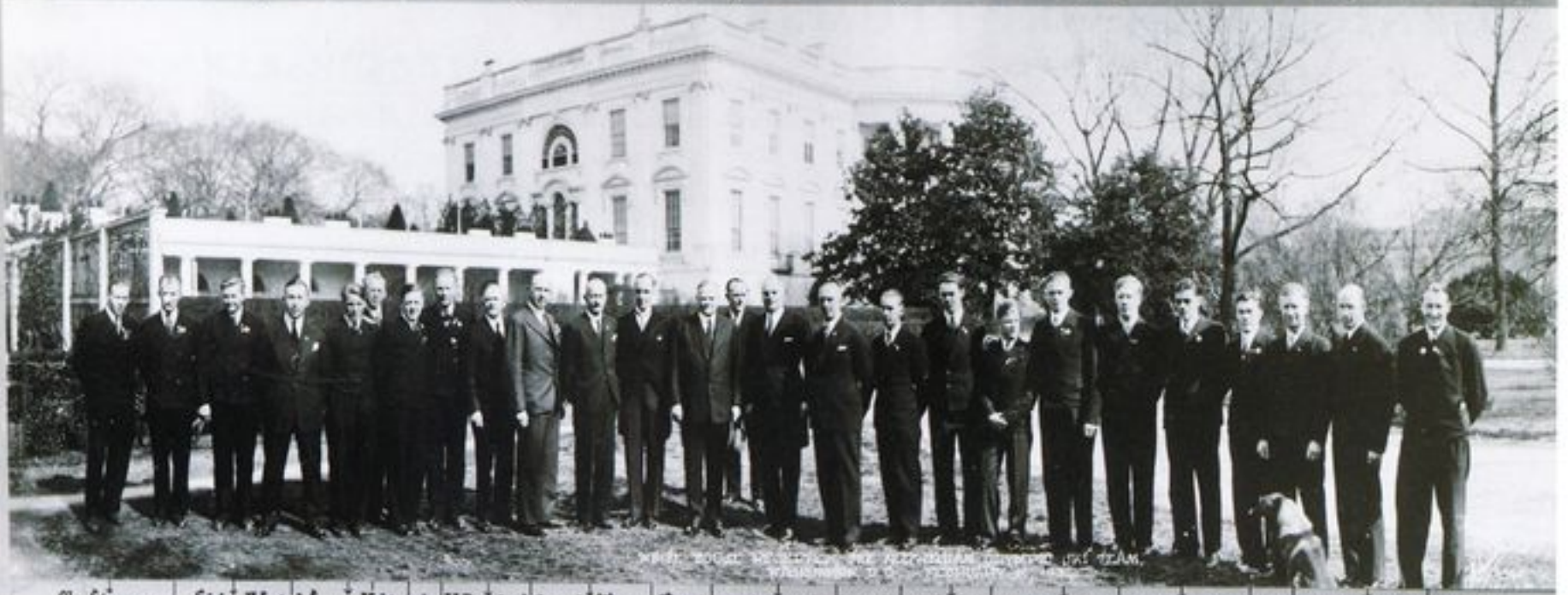
10 KONGEPOKALER OG KOLLEN-KONGE

Johan Grøttumsbråten's innsats i Holmenkollrennene er en helt unik idrettshistorie. Fem ganger - i årene 1923, 1926, 1928, 1929 og 1931 - vant han Kongepokalen, tre ganger ble han nr. 2 og tre ganger nr. 3 i det kombinerte rennet, og fem ganger vant han langrennet i den kombinerte klassen. Han ble nr. 2, 3 og 4 i Holmenkollens 50 km og var hele 13 ganger på seierspallen. Sjelden har vel en Holmenkollmedalje - som han fikk i 1924 - vært mer fortjent.

Johan Grøttumsbråten vant også Norgesmesterskap- eller Hovedlandsrenn, som det het den gangen. Etter å ha blitt nr. 3 i kombinert renn i Hovedlandsrennet i 1922, slo han til under Hovedlandsrennet i Drammen i 1926. Der sikret han seg en ny Kongepokal. I tillegg til denne Kongepokalen og de 5 han vant i Holmenkollen, vant han ytterligere fire Kongepokaler: I Kongsvinger i 1922, i Kristiansund og Hamar i 1925 og i Tromsø i 1927. Pokalen fra Hamar ble imidlertid aldri delt ut, da man ikke kunne få to Kongepokaler i landsrenn samme året!

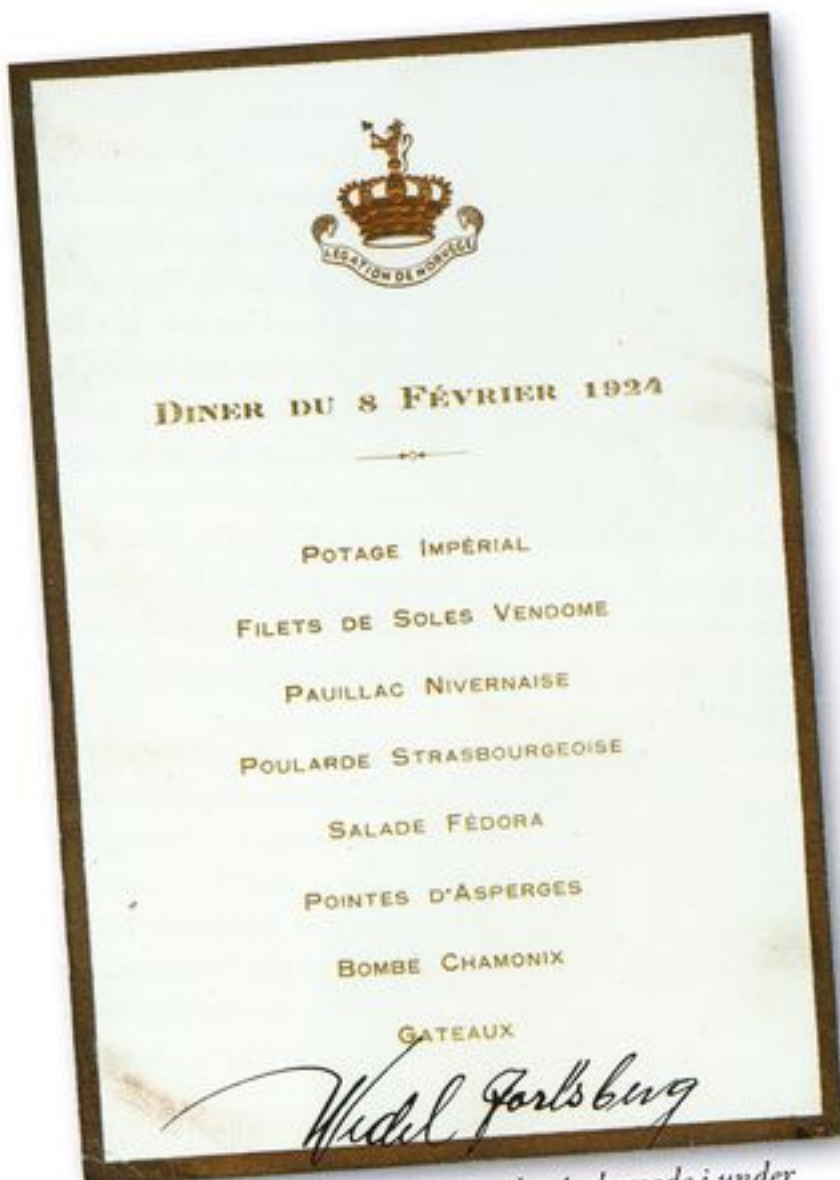
Man kan ikke skildre Johan Grøttumsbråten's karriere uten også å nevne hans innsats som motstandsmann under siste krig. Johan Grøttumsbråten døde i 1983, 84 år gammel. I 1999 ble det reist en statue av ham ved Sportsrestauranten på Frognerseteren i Oslo. Statuen er utført av billedhuggeren Nils Aas og ble avduket av H.M. Kong Harald 15. Oktober 1999.

Fra audiensen for den norske olympiatrop hos president Hoover Washington D.C. 16 februar 1932

Ole Stenen, Sigurd Vestad, Sverre Kolterud, H. Rasch, skibsbredde Thomas Davnley, minister Bachke, Hans Vinjarengen, Kristian Hovde, Arne Rustadstuen, Johan Grottnumsbråten, Ole Hagge, P. O. Andersen, Kåre Walberg, grosserer A. Grevsig, president Hoover, Olfas Sætre, Birger Ruud, Hans Beck, Kolbjørn Sevre, Rørdal Andersen, Sverre Wendelbo, Hans Kleppen, generalkonsul Morgenstjerne, dr. Cato Aall, byrådschef I. Smith, Kielland

"Fra audiensen for den norske olympiatrop hos president Hoover Washington D C 16 februar 1932"

Invitasjon til middag i Den Norske Ambassade i under OL Chamonix 1924

Det var lite sno under OL i Lake Placid i 1932. Utøverne måtte selv preparere bakker og løyper. Her Johan Grottnumsbråten.

PRIZE COLLECTION OF SKI LEGEND JOHAN GRØTTUMSBRÅTEN

Johan Grøttumsbråten, alongside Lauritz Bergendahl and Thorleif Haug, comprised the trio of ski kings who formed the foundation of Norway's reputation as a leading ski nation. His outstanding willpower and flawless technique both in cross country and on the ski jump took him all the way to the top in the world of skiing. Participation in the first three winter games brought him no less than six Olympic medals, as well as countless victories at home and abroad.

Johan Grøttumsbråten was born on 24 February 1899 in Sorkedalen, a small town which has produced several excellent skiers. The Grøttumsbråten family was no exception. Johan's father Peder was awarded the Royal Cup for his result in the competition Husebyrennet in 1889. Several of Johan's brothers demonstrated good results in the ski tracks. Johan himself made the lists as young as ten or eleven years old.

In 1917 Johan made his first appearance in Holmenkollen. Three years later, in 1920, this was also the location of his major breakthrough, when he came second in both the combined event and in the 50 km cross country race. In 1920 Johan celebrated his first international victory, at the IV Nordic Winter Games in Sodertelje.

Johan Grøttumsbråten gained distinction by means of his outstanding skiing technique. He mastered every difficulty of the ski track. It was once written about him that had slalom been a common sport in his day, he would most likely also have been an alpine skier of international rank. Moreover, it is remarkable that a combined event specialist could excel in the 50 km race. This was also emphasized by an Olympic bronze and a second place in Holmenkollen.

SIX OLYMPIC MEDALS

The first Winter Olympic Games took place in Chamonix in 1924. Johan Grøttumsbråten participated both in Chamonix and in the two consecutive Winter Games, 1928 in St. Moritz and 1932 in Lake Placid. He won a total of six Olympic medals.

Wearing start number four, he skied as first man in the track and had to break his way through most of the Chamonix 50 km race. He still won the bronze. In Chamonix he also won the silver medal for his 18 km race, and the bronze medal in the combined event.

In the second Olympic Winter Games in St. Moritz in 1928, Johan won the gold medal both in the 18 km and the combined event. He beat the silver medallist in the 18 km by exactly two minutes. In the combined cross country he was more than five minutes ahead of number two!

Johan Grøttumsbråten concluded his Olympic career in Lake Placid in 1932 by winning the gold medal in the combined event. He also won the individual 18 km race in Lake Placid.

THREE WORLD TITLES

Johan Grøttumsbråten launched his World Championship career by winning the gold medal in the combined event under extreme conditions in Lahti in 1926. He beat his fiercest competitor Thorleif Haug by as much as three minutes in the cross country race. In Lahti he was also fourth in the ski jump.

During the World Championships in Oberhof in 1931 he repeated his accomplishment at St. Moritz by winning two gold medals, both in the individual cross country ski race and in the combined event. In the combined event he beat the next competitor by 20

points! In the ski jump competition, however, he ended up in thirteenth place that year.

10 ROYAL CUPS AND KING OF THE HOLMENKOLLEN ARENA

Johan Grøttumsbråten and his achievements in the Holmenkollen races is a unique piece of ski history. He won the Royal Cup five times – in 1923, 1926, 1928, 1929 and 1931 – and he was second three times and third three times in the combined event. He won the cross country race five times. He was second, third and fourth in the Holmenkollen 50 km race and was on the rostrum an impressive 13 times. The Holmenkollen medal has rarely been more deserved than it was when Johan Grøttumsbråten was awarded this honour in 1924.

Johan Grøttumsbråten also won the Norwegian Championships. After coming third in the National Championships' combined event in 1922, he made it in the National Championships in Drammen in 1926. Here he achieved yet another Royal Cup. In addition to this one and the five Cups he won at Holmenkollen, he went on to win another four Royal Cups: in Kongsvinger in 1922, in Kristiansund and Hamar in 1925 and in Tromsø in 1927. The Hamar Cup, however, was never awarded. The regulations rendered it impossible to win two Royal Cups in a national race within the same year!

It is impossible to depict Johan Grøttumsbråten's career without mentioning his efforts for the resistance during the last war. He passed away in 1983, at the age of 84. In 1999 his statue was erected near the Sportsrestauranten at the Frognerstøien in Oslo. The statue is by the sculptor Nils Aas, and was unveiled by His Majesty King Harald on 15 October 1999.

SALTSJÖBADEN 1919

G1 Diplom for 2.plass i kombinert / Diploma for 2nd place in nordic combination 1+ 200

HOLMENKOLLRENNENE 1919

G2 Diplom for 8 plass i klasse II / Diploma for 8th place in class II 1+ 100

HOVEDLANDSRENNET PÅ ELVERUM 1920

G3 Diplom for 11.plass I klasse / Diploma for 11th place I class. Fuktskade/humidity damage 1+ 100

HOLMENKOLLRENNENE 1920

G4 Diplom for 2 plass på 50 km / Diploma for 2nd place in the 50 km 01 100

LYN'S JUBILEUMSRENN 1921

G5 Diplom for 8.plass på 30 km / Diploma for 8th place in the 30 km. Fuktskade/humidity damage 1 200

GRÅKALLRENNET 1922

G6 Diplom for 8.plass i klasse I / Diploma for 8th place in class I 1+ 100

HOVEDLANDSRENNET PÅ GJØVIK 1922

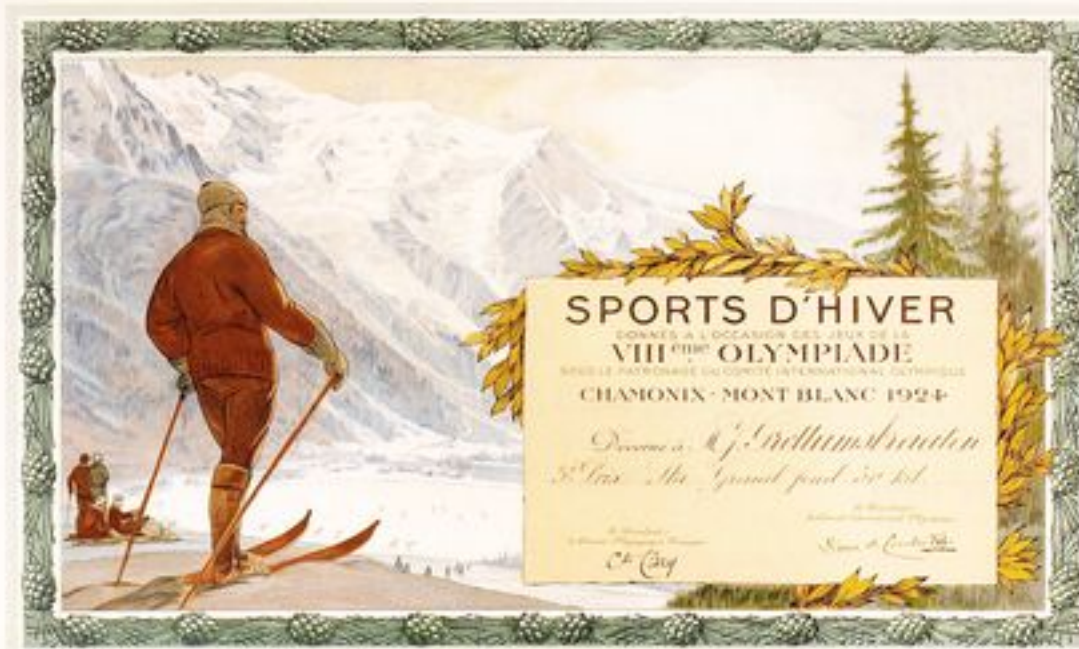
G7 Diplom for 2.plass 1.klasse / Diploma for 2nd place I class 1+ 150

OL CHAMONIX 1924.

G8 Sølvmedalje vunnet på 18 km. Sølv. 55 mm. Raoul Benard. Inngravert i randen: "Johan Grøttumsbråten". I original eske. 0 125 000
Silver medal won in the 18 km. Silver. 55 mm. Raoul Benard. Engraved on the edge: "Johan Grøttumsbråten". In original box.

G9 Bronsemedalje vunnet på 50 km. Bronse. 55 mm. Raoul Benard. Inngravert i randen: "Johan Grøttumsbråten". I original eske. 0 90 000
Bronze medal won in the 50 km. Bronze. 55 mm. Raoul Benard. Engraved on the edge: "Johan Grøttumsbråten". In original box

25% størrelse

- G10 Diplom for bronsemedalje på 50 km. Utført av Imp. Pebar Reims Paris. Signert av Presidenten i den Franske Olympiske komite Clary og Presidenten i IOC Pierre de Coubertin. 43 x 26 mm. 01 20 000

Diploma for bronze medal in the 50 km. Executed by Imp. Pebar Reims Paris. Signed by the President of the French Olympic Committee, Clary, and the President of the IOC, Pierre de Coubertin. 43 x 26 mm

- G11 Bronsemedalje vunnet i kombinert. Bronse. 55 mm. Raoul Benard. Inngravert i randen: "Johan Grøttumsbråten" 0 90 000

Bronze medal won in nordic combination. Bronze. 55 mm. Raoul Benard. Engraved on the edge: "Johan Grøttumsbråten"

25% størrelse

G12 Diplom for bronsemedalje i kombinert. Utført av Imp. Pebar Reims Paris. Signert av Presidenten i den Franske Olympiske komite Clary og Presidenten i IOC Pierre de Coubertin. 43 x 26 mm. 01 20 000

Diploma for bronze medal in nordic combination. Executed by Imp. Pebar Reims Paris. Signed by the President of the French Olympic Committee, Clary, and the President of the IOC, Pierre de Coubertin. 43 x 26 mm.

G13 Deltagermerke / participants badge ("Concurrent"). Nr.1178. 41 mm

01 30 000

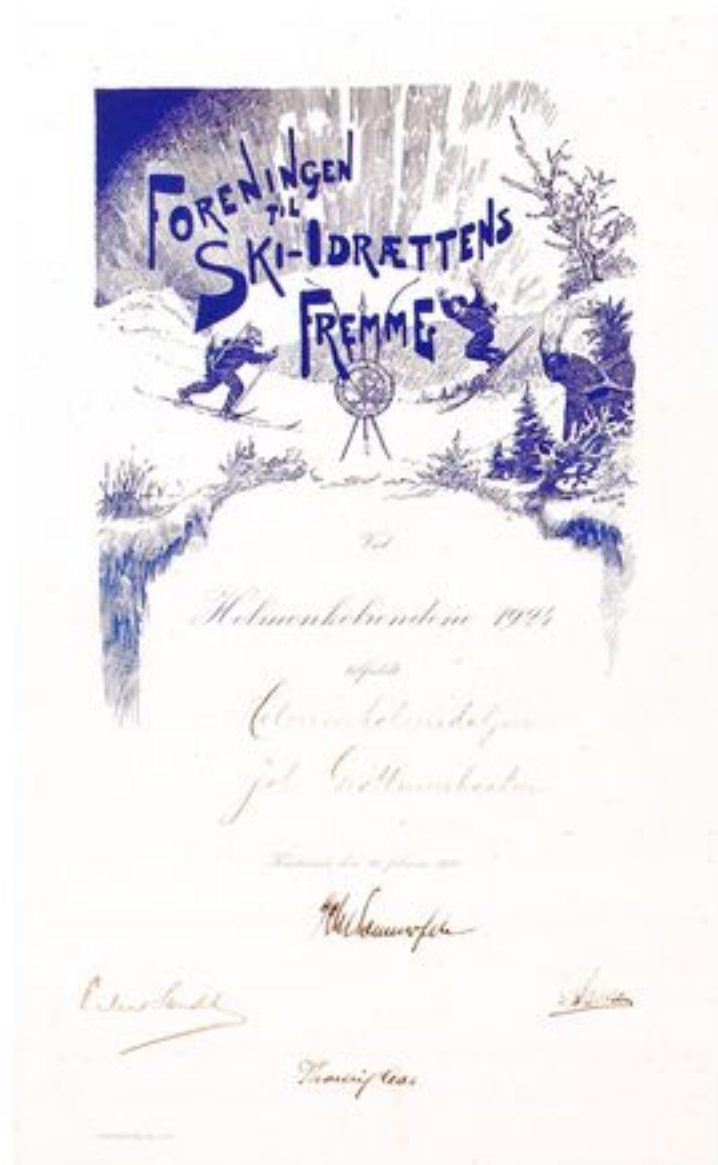

50% størrelse

G14 Identitetskort / Identity card

1 500

HOLMENKOLLRENNENE 1924

25% størrelse

G15	Diplom for Holmenkollmedaljen / Diploma for the Holmenkollen medal	01	400
G16	Diplom for 1.plass i klasse I / Diploma for 1st place in class I	01	100
G17	Diplom for 4.plass på 50 km / Diploma for 4th place in the 50 km	01	100

STEINKJERRENNET 1924

G18	Diplom for 1.plass i kombinert / Diploma for 1st place in nordic combination. Hjørne mangler/corner missing	1+	100

HOVEDLANDSRENNET I KRISTIANSUND 1925

G19	Diplom for Kongepokalen / Diploma for the King's Cup. Rifter/tears	1	250

HOLMENKOLLRENNENE 1925

G20	Diplom for 12. Plass i klasse I / Diploma for 12th place in class I	1+	100

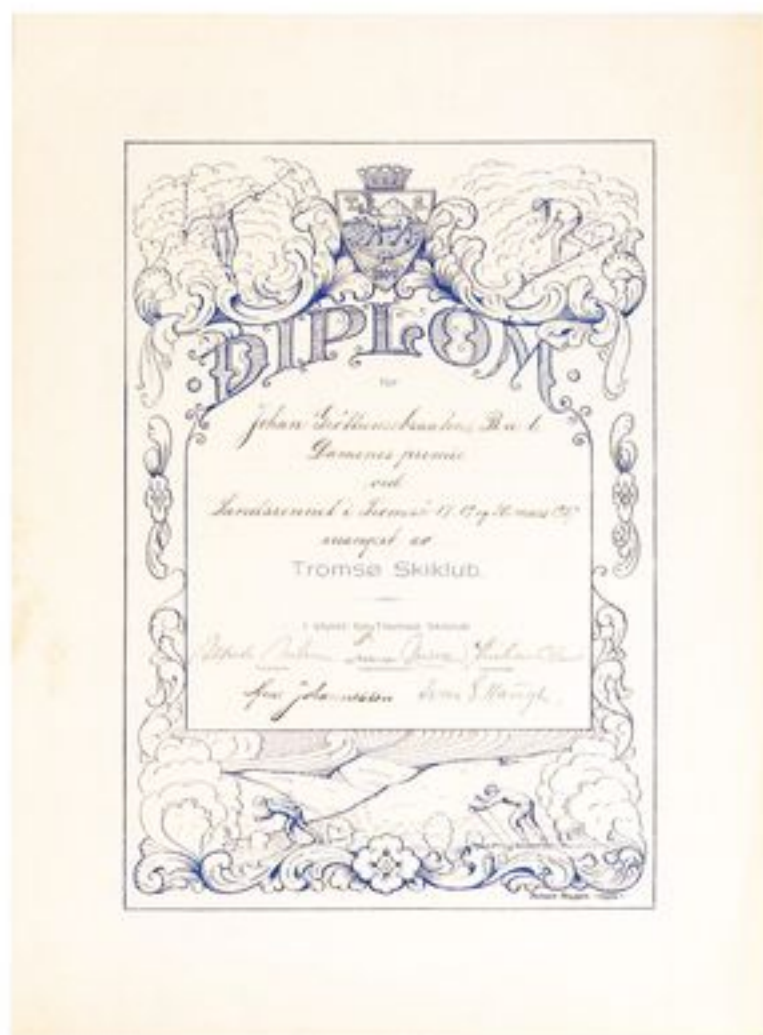
VM LAHTI 1926

25% størrelse

G21	Diplom for gullmedalje i kombinert. 31 x 46 cm. Rift Diploma for gold medal in nordic combination. 31 x 46 cm. Tear	1+	500
G22	Diplom for 4.plass i hopp. 31 x 46 cm. Rift / Diploma for 4th place in skijump. Tear	1+	400
HOVEDLANDSRENNET I DRAMMEN 1926			
G23	Diplom for Kongepokalen / Diploma for the King's Cup	1+	300
GRÅKALLRENNET 1926			
G24	Diplom for 5.plass i klasse I / Diploma for 5th place in class I: Fuktskader/Humidity damage	1+	100
HOLMENKOLLRENNENE 1926			
G25	Diplom for Kongepokalen / Diploma for the King's Cup	01	300
HOVEDLANDSRENNET PÅ LILLEHAMMER 1927			
G26	Diplom for 4.plass i 1.klasse / Diploma for 4th place in I class	1+	100
HOLMENKOLLRENNENE 1927			
G27	Diplom for 2.plass i klasse I / Diploma for 2nd place in class I	1+	100

LANDSRENNET I TROMSØ 1927

25% størrelse

G28 Diplom for Kongepokalen / Diploma for the King's Cup

01

300

G29 Diplom for Damenes Pokal / Diploma for the Ladies Cup

01

250

OL ST.MORITZ 1928

G30 Gullmedalje vunnet på 18 km. Forgylt sølv. 50 mm. Arnold Hünerwadel.
Inngravert på baksiden: "Johan Grøttumsbraaten". I original eske

0

100 000

Gold medal won in the 18 km. Gilt silver. 50 mm. Arnold Hünerwadel.
Engraved on the reverse: "Johan Grøttumsbraaten". In original box.G31 Diplom for gullmedalje på 18 km. Simplon SA - Lausanne. Signert av presidenten i den
Sveitsiske Olympiske komite W. Hirschy og Presidenten i IOC Henry de Baillet-Latour. Oppklebet

01

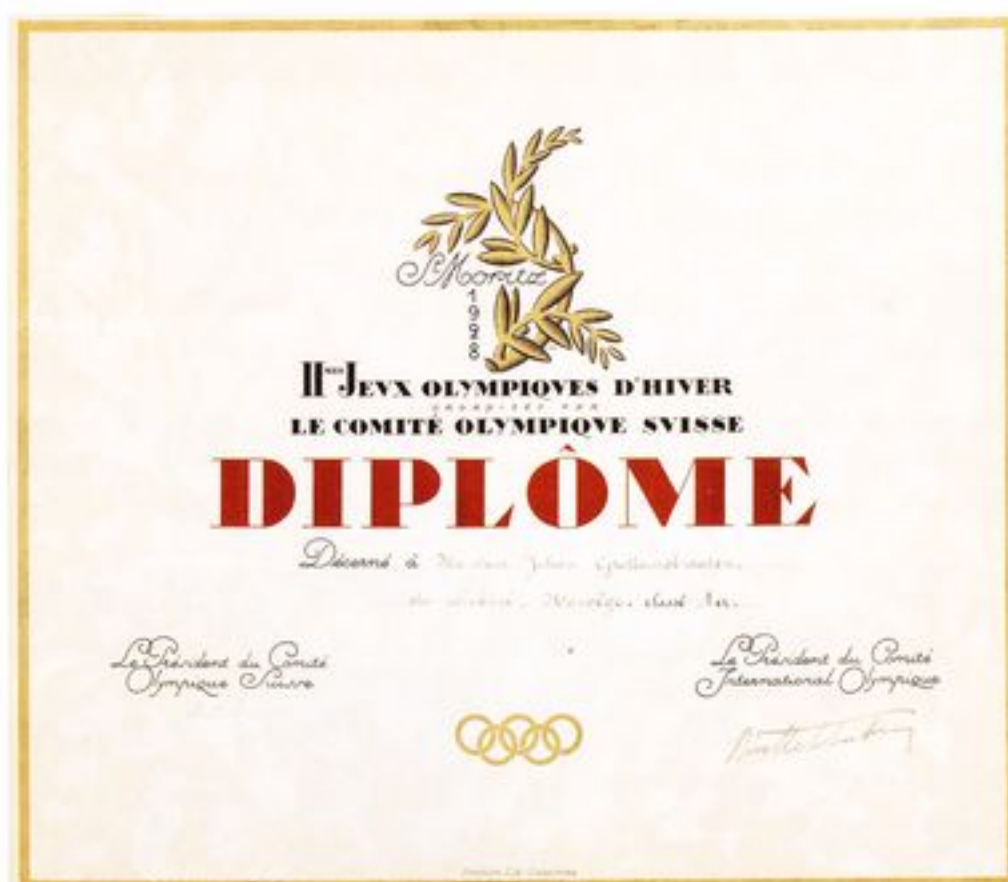
4 000

Diploma for gold medal in the 18 km. Simplon SA - Lausanne. Signed by the President of the
Swiss Olympic Committee, W. Hirschy, and the President of the IOC, Henry de Baillet-Latour. Mounted

- G32 Gullmedalje vunnet i kombinert. Forgylt sølv. 50 mm. Arnhold Hünerwadel. Inngravert på baksiden: "Johan Grøttumsbraaten". I original eske 0 100 000

Gold medal won in nordic combination. Gilt silver. 50 mm. Arnhold Hünerwadel. Engraved on the reverse: "Johan Grøttumsbraaten". In original box.

25% størrelse

- G33 Diplom for gullmedalje i kombinert. Simplon SA - Lausanne. Signert av presidente i den Sveitsiske Olympiske komite W. Hirschy og Presidenten i IOC Henry de Baillet-Latour. Oppklebet 01 4 000

Diploma for gold medal in nordic combination. Simplon SA - Lausanne. Signed by the President of the Swiss Olympic Committee, W. Hirschy, and the President of the IOC, Henry de Baillet-Latour. Mounted

- G34 Deltagermerke / participants badge ("Concurrant"). Nr.534. 33 mm 1+ 10 000

25% størrelse

G35 Diplom for militært patruljeløp.

Norge vant gull, men Grøttumsbråten var reserve og har folgelig kun diplommet. Signert av Presidenten i den Sveitsiske Olympiske komite W. Hirschy og Presidenten i IOC Henry de Baillet-Latour. 40 x 35 cm.

1+

5 000

Diploma for military team event.

Norway won gold, but Grøttumsbråten was reserve and for that reason only got the diploma Signed by the President of the Swiss Olympic Committee, W. Hirschy, and the President of the IOC, Henry de Baillet-Latour. 40 x 35 cm.

Militært patruljeløp var egentlig et verdensmesterskap, men ble i perioden 1924 til 1948 arrangert sammen med OL.

Laget bestod av to offiserer og to menige./The military team event was a world championship, but in the period 1924-1948 was arranged together with the Olympic Games. The team consisted of two officers and two privates.

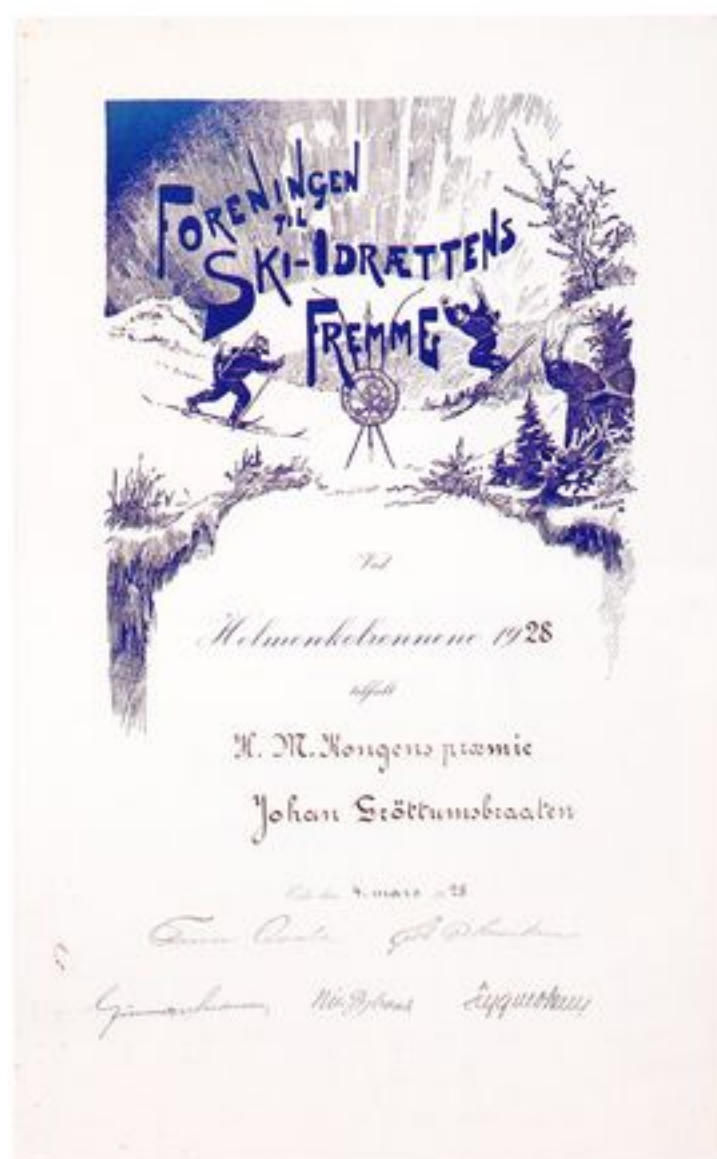
50% størrelse

G36 Identitetskort / Identity card

1

300

HOLMENKOLLRENNENE 1928

25% størrelse

G37 Diplom for Kongepokalen / Diploma for the King's Cup

01

300

HOVEDLANDSRENNET PÅ KONGSBERG 1929

G38 Diplom for 2.plass i kombinert klasse A / Diploma for 2nd place in nordic combination class A

1+

150

HOLMENKOLLRENNENE 1929

G39 Diplom for Kongepokalen / Diploma for the King's Cup

01

300

VM OBERHOF 1931

G40 Diplom for 13.plass i kombinert / Diploma for 13th place in nordic combination

01

200

HOLMENKOLLRENNENE 1931

G41 Diplom for Kongepokalen / Diploma for the King's Cup

01

300

OSLO
MYNTHANDEL

Oslo Mynthandel AS · Inkognitogaten 33, 0256 Oslo, Norway · Postboks 2745 Solli, 0204 Oslo
Tlf 23 10 00 00 · Fax 23 10 00 01 · kontakt@oslomynthandel.no · www.oslomynthandel.no